

“Chúng ta cùng vinh danh Người Bà Việt Chúng Ta là những người đàn bà cao cả, rớt xuống đáng được kính trọng...”

Trong cuộc sống, sự thành công hay thất bại nào cũng có cái giá của nó. Trong chiến tranh cũng vậy, cái giá của những chiến tích lừng danh mà Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa (QLVNCH) phải trả, là những đống đống đã hi sinh, những đống đống khác đã đổ đổ vì một phần thân thể trên khắp miền đất nước, và hậu quả dài lâu là những đống đống vĩnh viễn xa cha, những người vợ vĩnh viễn xa chồng! Những người quân nhân hi sinh vì tự quốc, là sự hi sinh cao cả mà tự quốc mãi mãi ghi công. Những hình ảnh những người vợ, với một nỗi tâm hồn, một nỗi con tim, một nỗi phần hồn thể, theo chồng lên đài tự quốc ghi công, và những nỗi còn lại có trách nhiệm trang bị cho các con một hành trang vào đời, phải đổ đổ của thân nhân là sự hi sinh không kém phần cao cả những người chồng đứng cầm nắm chiến tranh, rớt xuống đáng được kính trọng.

Cũng trong chiến tranh, chồng người chiến tranh, vợ người nhà quán xuyến công việc gia đình mà công việc gia đình nhiều đến nỗi có những việc của khắp đất tên, những người tụt cụt đều là việc. Chăm sóc các con, chăm sóc tình thân gia đình quýn thu, chăm sóc tình bạn bè bạn hàng xóm. Đợi đợi, những giờ phút yên tĩnh về đêm khi các con chìm trong giấc ngủ, mẹ mẹ nghĩ đến những nỗi chiến xa xôi, hay đang trong chiến tranh khi li, với bao khó khăn lo âu, sự u buồn!

Rồi chiến tranh chấm dứt trong nỗi nghẹn ngào uất hận, bởi đây là cuộc chiến mà cuộc cùng “bỏ chòm đất để thua trận”! Sau khi tuyên bố của Việt Cộng Thước kẻ cuộc cùng, hàng trăm ngàn người bào, quân nhân, viên chức, cán bộ, bộ của chúng ta, tụt trên đất Miền. Với những thành phần tụt tụt về vùng miền 222.809 người, lũ lũ tụt vào 200 triệu tù trên khắp miền đất nước. Những 5 năm, 10 năm, 15 năm, thậm chí 17 năm ròng rã, do lòng thù hận tụt cùng của nhóm lãnh đạo của người Miền Việt Nam. Hàng trăm ngàn gia đình di tản ra ngoài quốc, cũng những người chồng triu gia đình còn lại trên quê hương, tụt cụt đều hốt hốt. Hốt hốt vì cuộc sống trên đất nước với bất bao xa lộ trong một xã hội kỳ ngh mà bộ của đều của họ họ họ họ. Hốt hốt vì phút chốc, tụt chốc do bộ của vào chốc chốc tài trên toàn cõi nước Việt Nam!

Còn những người thất bại. Trong cuộc đời tụt, với những con cháu có cả hai bên nhau, cùng chia sẻ khổ đau, cùng gánh vác những nỗi, cùng những nỗi chung nỗi nỗi! Nỗi nỗi phải rời khỏi quê hương trong thân phận lưu vong! Với những bà và chúng ta, với sinh ra và trưởng thành trong xã hội nông nghiệp, nay phải cùng chồng tụt tụt bồng bồng họ họ họ họ vào xã hội kỳ ngh nỗi đời nh, đã phải đêm đêm đem bộ của tụt bồng xe công của người vợ nhà trong màn tuyết lạnh sau những giờ

nhóc nhón nôi hăng xồồ ng. Lồ nh đờn nôi không biồ t giồ t nồồ c lẫn trên má là nồồ c mồ t, hay mồ nh tuyồ t vồ a tan!

Cồ nh đời thồ hai. Trong xã hồi mà kồ thồ ng trồ n đờy lòng thù hồ n, thì gia đình ly tán, sồ sồ ng bồ bóp nghồ t đờn tồ n cùng cồ a khồ đau, cồ a nồồ c mồ t bồ i chính sách bồ t mồ t bồ t tại bồ t miồ ng! Cái chồ đờ mà nhồ ng ngồồ i lãnh đờ o luôn miồ ng huênh hoang là "dân chồ gồ p trăm lồ n dân chồ tồ bồ n", lồ i bồ t mồ i ngồồ i phồ i sồ ng trong nồ i sồ hầi triồ n miên vồ i nhồ ng đời mồ t rình rồ p quanh năm suồ t thắng!

Cồ nh đời thồ ba. Riêng vồ i nhồ ng bà vồ i lồ i mà chồ ng đã vào tù, còn tồ hồ n nhiồ u so vồ i hai cồ nh đời nói trên. Hồ ng ngày phồ i đời phó vồ i bồ n cồ m quyồ n đờ a phồồ ng, cái bồ n mà đờ u óc toàn đờ t sét và rác rồ i, chồ biồ t đàn áp đờ cồồ p đờ t. Đờ ng thồ i phồ i chăm lo cuồ c sồ ng các con tồ ng ngày, lo nuôi chồ ng tồ ng thắng!

Và nhồ ng bà vồ chúng ta, hồ i ngoồ i hay trong nồồ c, thồ t sồ là Nhồ ng Ngồồ i Đàn Bà Viồ t Nam rồ t can đờ m khi phồ i chồ u đờ ng và vồồ t qua nồ i đau nồ i nhóc đớ! Đau đờn nồ i không còn nồồ c mồ t đờ khóc, nhóc đờn nồ i chồ ng còn lồ i đờ than! Nồ u đem so sánh giồ a hai cồ nh đờ i trong nồồ c vồ i ngoài nồồ c, thồ hồ i: "Ai đau hồ n ai và ai nhóc hồ n ai?" Vồ i tôi, không ai đau hồ n ai, cũng không ai nhóc hồ n ai! Vì nồ i đau nào cũng có cái đau riêng cồ a nó, nồ i nhóc nào cũng có cái nhóc riêng cồ a nó! Xin nhồ ng ông chồ ng đờ m phúc, hầi nhìn lồ i đời nét vồ hìnhồ nh Nhồ ng Bà Vồ Chúng Ta trong cuồ c sồ ng khồ đau thồ m lồ ng đớ, mà ngồồ i viồ t đờồ c nhồ ng bà vồ trong cuồ c kồ lồ i:

Mồ t cồ nh đau thồồ ng. Mồ t bà vồ cùng con cồ m giồ y phép "gánh gồ o" nuôi chồ ng trên đờ t Bồ c. Ba ngày đờ, ba ngày vồ, 2 tiồ ng đờ ng hồ gồ p gồ ! Khi trồ vồ cồ xá Bồ c Hồ i, nhà bồ niêm phong vồ i dòng chồ "nhà vồ ng chồ ". Đau đờn biồ t bao! Xót xa biồ t đờồ ng nào! Bồ ng đờ ng nhà bồ mồ t! Bà gồ c đờ u vào cồ a! Bà cùng gia đình đờ nh cồ tồ i Houston, Texas tồ thắng 4 năm 1991.

Mồ t cồ nh đau thồồ ng khác. Mồ t bà vồ đã bao nhiêu lồ n bồ công an Phồồ ng ra lồ nh đờ khu kinh tồ mồ i, nhồ ng bà vồ n không đờ. Chúng hành hồ bồ ng cách gồ i bà đờn vắn phòng, bồ o ngồ i đờ tồ đờ u giồ đờn cuồ i giồ, ngày nào cũng vồ y, và rồng rầ 6 thắng nhồ vồ y. Mồ t hôm, chúng bồ o đờ a giồ y tồ nhà đờ giồ i quyồ t. Khi chồ p đờồ c hồ sồ, lồ p tồ c tên công an ra lồ nh trong vòng 24 tiồ ng đờ ng hồ bà phồ i ra khồ i nhà. "Ồ! Còn nồ i đau nào cao hồ n nồ i đau này trong cồ nh đờ i thua trồ n!" Bà xiêu vồ o trên đờồ ng vồ nhà cách đờ mồ y dầy nhà liên kồ cũng trong cồ xá Bồ c Hồ i, và gồ c ngã ngay trồồ c nhà! Bà cùng gia đình đờ nh cồ vồ ng bồ c California tồ năm 1993, nhồ ng chồ ng đã qua đờ i vào năm 2003.

Mồ t cồ nh đau thồồ ng khác nồ a. Mồ t bà vồ có chồ ng bồ giam trên đờ t Bồ c hồ ng chồ c năm trồ i, bồ ng đờ ng mồ t liên lồ c. Bà lồ n lồ i khồ p các cồ quan tồ i Sài Gòn, Hà Nồ i, tồ n kém, mồ t nhóc, nhồ ng hoàn toàn bồ t tin. Nồ i buồ n đờn vồ i bà quá sồ c chồ u đờ ng cồ a ngồồ i phồ nồ tuồ i 50, mà có lúc bà cồ m thồ y nhồ mình đang bên bồ vồ c thồ m, rồ i ngã đờn xuồ ng..... Bà bồ tai biồ n mồ ch máu não, nồ m bồ t đờ ng mồ t chồ .

Nhiồ u thắng sau đờ, bồ t ngồ, ngồồ i nhà cồ a bà nhồ n đờồ c giồ y cho phép bà thăm chồ ng. Trồ i tù chồ cách nhà vồ n vồ n 1 cây sồ (khám Chí Hòa). Bồ n bè khiêng bà đờn nhà tù. Cồ hai "chồ ng đờ ng đờ vồ liồ t toàn thân", chồ biồ t nhìn nhau, òa khóc...! Khóc cho mình! Khóc cho cuồ c đờ i!

Phải chăng, mỗi khi đau trên cõi đời này đang bao quanh hai con người đau khổ đó? Không. Không chỉ có vậy. Mà là tất cả những bà và có chăng những con giam giữ trong tù, tiêu biểu qua 3 căn cứ đời trên đây trong hàng vạn căn cứ đời trên đất nước Việt Nam, đều trong nỗi khổ tất cùng đó! Tình trạng bệ liệt đó theo Bà cùng chồng đến nhậm chức tại Houston, những ngày Bà đã từ trần năm 2004!

Sài Gòn-Hà Nội 1.736 cây số, xe lửa tốc hành chạy 72 tiếng đường hầm, tất cả 3 ngày 3 đêm. Mỗi người chỉ cần mang theo 20 kí lô lên xe lửa, mang nhiều hơn số đó phải đi cho một loạt nhân viên tất cả vào cho đến nhân viên trên xe lửa. Hành lý người ngang cửa trên đi giữa toa xe. Ban ngày cũng phải lách tay vào cửa chắn vào chỗ trống. Còn ban đêm, thật khó mà ngủ được! Hai băng người đi diêm, một băng 3 người. Hai băng phía bên kia đi đi, một băng 2 người người. Hai đầu trên cửa hai băng 6 người, máng đựng 3 cái võng cho 3 người, 1 người nằm co quắp trên sàn xe đến đũa nhậy nhả giữa 2 băng đi diêm, và 2 người còn lại cũng nằm co quắp trên 2 băng người. Nếu nhìn toàn cảnh cửa toa xe sẽ thấy, băng người đi đi người nằm, những chiếc võng bé xíu che kín trên đầu băng, cửa đi đi vẫn dĩ đã như hộp cũng đi người nằm chen lén trong đường hành lý thật hỗn độn. Những bà và thăm chồng, mang theo hàng trăm kí lô, biết bao là nhọc nhằn gian khổ! Giữa thì, nếu những ông chồng những kiếng những hành khách nằm cong queo trong cái ghế là chiếc võng kia, hay co quắp giữa những gói quà đi đi tình thân người trên sàn xe nhẹp nhúa đó, là những bà và của mình, liệu có cảm động những con mắt không? Nghe nói đi, nghe thuật đi, ông chồng nào cũng đến đau thối người cảm cho tình cảm những bà và quanh năm gánh gồng nuôi chồng! Những không có đến đau thối người cảm nào có thể đem cân bằng nỗi đau thối người cảm của những bà và trần tình vạn nghĩa như vậy động cảm!

Tôi hình dung những bà và chúng ta qua hình ảnh trên đây mà chính tôi trông thấy khi tôi ra trần tất cả trung cùng với 90 “bến đường tù”, tại Nam Định và Sài Gòn bằng xe lửa đúng 72 tiếng đường hầm đi tháng 9 năm 1987.

Trên đây là một số gương người đời hình ảnh “Những Bà Và Chúng Ta”, nếu không hoàn chỉnh thì ít ra cũng là những nét chính của hình ảnh này, qua số kết nối bên hình ảnh sau đây:

Hai hình ảnh trong chi tiết tranh, là những bà và mà chồng đã hy sinh, và những bà và mà chồng đang chiến đấu.

Hai hình ảnh sau chi tiết tranh, là những bà và cùng chồng con đi trốn người quốc, và những bà và ở Việt Nam, vẫn nuôi con trong một xã hội đầy hận thù và khổ, vẫn nuôi chồng trong những trần tất cả trung nghiệt ngã!

Những cảm nhận đời bi thảm, những khi đau sâu muộn, những nỗi cảm, một hồi, động khi lên những góc cảm nhận li ti trong hàng vạn những căn cứ đời như vậy, mà Những Bà Và Chúng Ta đã chịu đựng trong những năm dài thối dài!

Quyển Chân Trại Dầu Bùn của Giao Chấn, kể chuyện trên đất Mỹ, và quyển Giữa Dòng Nghịch Lưu của Duy Năng, kể chuyện trên quê hương Việt Nam. Hai tác phẩm này trong một mặt cảm nào đó, có thể xem là tiêu biểu cho rất nhiều tác phẩm đời đời chuyện kể thối bình thường, những ôm ấp tất cả bao xót xa thối người cảm cho thân phận người ở phố nước Việt Nam sau ngày thua

tr n, dù s ng trong hai xã h i cách nhau n a vòng trái đ t. V i tác ph m c a Duy Năng, ng i k chuy n là bà Hàng Ph ng Hà. Bà là m t trong s h ng trăm ngàn bà v thăm nuôi ch ng trong tù. i ph n k t, bà nói:

"... Các anh trong tù, kh v v t ch t và đau v tinh th n đ n v n l n, đi u đó chúng tôi bi t. Nh ng, chúng tôi -nh ng bà v c a các anh- đau kh g p ngàn cái v n l n c a các anh n a, các anh có bi t không? Tôi không đ cao m t bà v nào, mà tôi đ cao t t c nh ng bà v thăm nuôi ch ng trong các tr i tù c i t o. B i vì: H , đã đ ng v ng trong ph m giá Ng i V Mi n Nam. H , r t x ng đáng đ c các anh kính tr ng. Và H , chính là V c a các Anh".

Vì v y mà m t s b n đ ng tù chúng tôi trong tr i t p trung, đã không quá l i khi nói v i nhau r ng: "Ra tù, chúng ta ph i c ng v chúng ta đi vòng quanh trái đ t, đ đ n bù đôi chút v s c ch u đ ng bi t bao nh c nh n gian kh đã nuôi các con và nuôi chúng mình.

Bây gi nhìn l i, trong m t ý nghĩa nào đó, nh ng c u tù nhân chính tr chúng ta, đã c ng v đi đ c n a vòng trái đ t r i. Đ n ngày Vi t Nam th t s t do dân ch , chúng ta s c ng v tr v quê h ng là tr n vòng trái đ t nh đã t h a, ph i không quý v ?

V i nét chân dung đó, tôi qu quy t r ng, Nh ng Bà V Chúng Ta r t x ng đáng đ c vinh danh. Và n u quý đ ng đ i và quý v đ ng h ng đ ng ý v i tôi, chúng ta cùng nói to lên r ng:

“Chúng ta cùng vinh danh Nh ng Bà V Chúng Ta là nh ng ng i đàn bà cao c , r t x ng đáng đ c kính tr ng. B i, trong hoàn c nh nghi t ngã c a ch đ đ c tài c ng s n, nh ng đã đ ng v ng trong ph m giá Ng i V Mi n Nam, cùng lúc, chu toàn thiên ch c làm M , và tròn b n ph n làm Con”.

Vinh danh b ng nh ng ti ng nói ân tình bên tai v , trao t ng v m t bông h ng th t đ p, hôn v nh ng n hôn th t dài. Đi u đó luôn nh c nh ng i ch ng trong cu c s ng th ng ngày, ph i th hi n lòng hi u bi t v mình nhi u h n, c m thông v mình nhi u h n, r i quàng tay vào l ng v mình ch t h n, đ cùng nhau đi su t chi u dài còn l i trong cu c s ng l a đôi th t m n n ng, nh ch a bao gi m n n ng đ n nh v y. Tr ng h p vì lý do gì đó mà b n đang s ng m t mình, xin b n hãy g n bông h ng màu đ lên n i nào mà khi n m ngh b n đ u trông th y, đ trao t ng v khi đoàn t bên nhau. Ho c s trông th y đó, s giúp b n có đ c nh ng giây phút s ng l i nh ng năm tháng m n n ng trong tình yêu v ch ng thu chung chă chung g i, thu mà hai ng i dùng chung m t tên./.

Houston, mùa Qu c H n th 36!